Dosarul nr.25r-129/24 (2-24060251-03-25r-20082024)
Judecătorul C. Troianschi, Judecătoria Orhei, sediul Central

CURTEA DE APEL BĂLȚI
**D E C I Z I E**
**În numele Legii**

08 noiembrie 2024 mun. Bălţi

Colegiul Civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi,
având în componenţa sa:
Preşedintele colegiului: Elena Grumeza,
Judecătorii: Natalia Chircu şi Dumitru Corolevschi,
examinând, fără citarea părţilor, cererea de recurs declarată de executorul judecătoresc Lilia Coroleţcaia împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul Central din 05 iunie 2024 în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc Lilia Coroleţcaia privind aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara faţă de Vladimir Platon pe un termen de 6 luni,

**a constatat:**

**Poziţia instanţei de fond:**

1. La 04 iunie 2024 executorul judecătoresc Lilia Coroleţcaia s-a adresat cu un demers la Judecătoria Orhei, sediul Central prin care solicită aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara pe un termen de 6 luni în privinţa debitorului Vladimir Platon.
2. În motivarea demersului executorul judecătoresc a invocat că, deţine spre executare silită procedura de executare nr.118s-2753/23 intentată la cererea creditorului Statul în temeiul documentului executoriu nr. MA 00031749 din 13.11.2023 emis de Centrul Militar Teritorial Orhei, privind încasarea de la Vladimir Platon în beneficiul Statului a amenzii în sumă de 1500 lei.
3. Reține că, în vederea asigurării documentului executoriu menţionat, au fost aplicate măsuri de asigurare a executării documentului executoriu fapt confirmat prin încheierile executorului judecătoresc. Concomitent în privinţa debitorului au fost aplicate restricţii în conformitate cu imperativele legale, dar măsurile aplicate nu au determinat executarea efectivă a documentului executoriu. Debitorul nu deţine mijloace băneşti, bunuri mobile sau immobile care ar putea fi urmărite în scopul stingerii datoriei şi nu este angajat în cîmpul muncii. Relevă că până în prezent debitorul se eschivează intenţionat de la executarea documentului executoriu, dar traversează frontiera statului Republica Moldova, ultima traversare fiind înregistrată la 24.01.2024.
4. Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Central din 05 iunie 2024 demersul executorului judecătoresc Lilia Coroleţcaia a fost respins ca fiind neîntemeiat.

**Solicitarea recurentului:**

5. La 10 iunie 2024 executorul judecătoresc Lilia Coroleţcaia a declarat recurs împotriva încheierii nominalizate, solicitând admiterea recursului înaintat, casarea încheierii instanţei de fond din 05 iunie 2024 cu emiterea unei noi soluţii de admitere a demersului şi dispunerea aplicării interdicţiei de a părăsi ţara faţă de debitorul Vladimir Platon care se eschivează de la achitarea amenzii.

**Argumentele părţilor:**

6. În cererea de recurs s-a invocat că, executorul judecătoresc a emis încheieri cu privire

la aplicarea măsurilor de asigurare prin care s-a constatat că debitorul pe conturile bancare deschise în instituțiile bancare nu deține mijloace bănești, nu figurează în calitate de asociat al cărorva societăți comerciale sau întreprinzător individual, nu deține bunuri mobile și imobile, nu este încadrat în câmpul muncii. La citații debitorul nu se prezintă, scrisorile recomandate se întors cu mențiunea ”plecat”, astfel debitorul circulă regulat peste hotarele țării. Astfel, debitorul se eschivează cu rea-credință de la executarea documentului executoriu fapt ce duce la tergiversarea executării.

7. Referință din partea debitorului/intimat Vladimir Platon în adresa instanței nu a parvenit.

Aprecierea instanței de recurs:

8. Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, verificând temeiurile recursului, studiindu-le în cumul cu materialele dosarului, Colegiul civil consideră necesar să respingă cererea de recurs fiind neîntemeiată cu menținerea încheierii primei instanțe din următoarele motive:
9. Instanța de recurs reiterează prevederile art. 425 CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
10. Potrivit materialelor cauzei rezultă cu certitudine că, încheierea instanței de fond din 05 iunie 2024 a fost expediată în adresa executorului judecătoresc la 05 iunie 2024, iar cererea de recurs a fost declarată la 10 iunie 2024, în interiorul termenul legal de atac de 15 zile de la comunicarea actului judecătoresc. Astfel, prin prisma art. 425 CPC, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.
11. În conformitate cu art.426 alin.3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.
12. Conform art. 427 lit. „a” CPC al RM instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.
13. Pornind de la criticile executorului judecătoresc aduse în cererea de recurs Colegiul civil reține următoarele.
14. Conform art. 22 alin. 1) lit. x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept, să solicite instanței judecătorești, la cererea creditorului, aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.
15. Conform art. 64 alin.1) Cod de executare, interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci când prezența debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu și doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții. Încheierea instanței de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicția de a părăsi țara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părților. Instanța care examinează demersul poate dispune citarea participanților la proces și a executorului judecătoresc pentru a se pronunța cu privire la temeiurile invocate în demers.

16. La caz, Colegiul judiciar reiterează că, interdicţia de a părăsi ţara, stipulată de art. 64 din Codul de executare, este o măsură excepţională, fiind instituit pentru asigurarea executării documentului executoriu. Aceasta se aplică doar după ce au fost efectuate măsurile prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul de executare. După conţinutul lor, aceste măsuri, având scopul de a asigura executarea documentului executoriu, reprezintă un spectru de interdicţii, ce grevează direct sau indirect patrimoniul debitorului, din care urmează a fi percepută datoria.
17. S-a constatat că, executorul judecătoresc Lilia Coroleţcaia s-a adresat cu un demers în judecată prin care solicită aplicarea interdicţiei faţă de debitorul Vladimir Platon de a părăsi ţara, pe un termen de 6 luni.
18. Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanţă prin încheierea din 05 iunie 2024 a concluzionat asupra netemeiniciei demersului executorului judecătoresc Lilia Coroleţcaia cu privire la aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara în privinţa debitorului Vladimir Platon, pe un termen de şase luni.
19. Nefiind de acord cu încheierea instanţei de fond, executorul judecătoresc Lilia Coroleţcaia a contestat-o cu recurs.
20. Conform prevederilor art. 10 alin.1) Cod de executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligaţiile.
21. Conform art. 63 alin.1 lit. „b" Cod de executare, în scopul asigurării executării eficiente a documentului executoriu, odată cu intentarea procedurii de executare şi pe tot parcursul acesteia, executorul judecătoresc este în drept să aplice măsuri de asigurare a executării documentului executoriu în măsura în care acestea au o legătură cauzală directă cu dispozitivul documentului executoriu sau rezultă direct din acesta, şi anume: să interzică debitorului de a săvârşi anumite acte.
22. Prin prisma normelor de drept citate supra, Colegiul civil reţine faptul că, în procedura executorului judecătoresc Lilia Coroleţcaia a parvenit documentul executoriu nr. MA 00031749 din 13.11.2023, emis de Centrul Militar Teritorial Orhei privind încasarea de la Vladimir Platon în beneficiul statului a amenzii în sumă de 1500 lei (f.d.10).
23. Prin încheierea executorului judecătoresc Lilia Coroleţcaia nr. 118s-2753/2023 din 20.12.2023 a fost intentată procedura de executare a documentului executoriu nr. MA 00031749 din 13.11.2023 (f.d. 9 verso).
24. Prin încheierea nr.118s-2753/2023 din 20.12.2023 executorul judecătoresc Lilia Coroleţcaia a aplicat interdicţia de înstrăinare a bunurilor mobile şi imobile, precum şi pe mijloacele băneşti ale debitorului, interdicţia înstrăinării sub orice formă, deteriorării, gajării, tăinuirii bunurilor de către debitor, etc (f.d. 7,8 ).
25. Totodată, potrivit informaţiei prezentate de executorul judecătoresc, s-a constatat faptul că, debitorul Vladimir Platon a traversat frontiera de stat, ultima ieşire fiind înregistrată la 24.01.2024 (f.d. 5).
26. La caz, Colegiul civil susţine poziţia instanţei de fond precum că executorul judecătoresc n-a întreprins toate măsurile posibile de executare a documentului executoriu, şi anume de citare şi aducerea la cunoştinţă debitorului despre procesul de executare, or, citaţiile

expediate de către executorul judecătoresc în adresa debitorului Vladimir Platon au fost returnate cu menţiunea OP ”plecat” şi ”nereclamat” (f.d.4, 12).

27. Astfel, la caz nu este anexat un act constatator al citării/înştiinţării efective al debitorului Vladimir Platon în cadrul procesului de executare a documentului executoriu, or, chiar şi în cazul în care executorul judecătoresc a expediat în adresa debitorului Vladimir Platon scrisorile recomandate, măsura dată nu şi-a îndeplinit scopul stabilit.
28. Prin urmare, analizând cumulul înscrisurilor probatorii, Colegiul conchide că executorul judecătoresc nu a prezentat probe pertinente şi concludente, care ar confirma faptul că debitorul a fost înştiinţat despre procesul de executare a documentului executoriu, fapt ce a generat respingerea demersului înaintat de executorul judecătoresc Lilia Coroleţcaia privind aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara pe un termen de 6 luni faţă de debitorul Vladimir Platon.
29. Subsidiar, Colegiul civil subliniază faptul că, interdicţia de a părăsi ţara, fiind măsură legală de asigurare a executării efective a unei hotărâri judecătoreşti, nu reprezintă o ingerinţă nejustificată în dreptul la libera circulaţie, garantat de art. 27 din Constituţie şi normelor actelor internaţionale.
30. De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reţinut, cu titlu de principiu, că dreptul la un proces echitabil ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică a unui stat ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă şi obligatorie să rămână inoperabilă, în detrimentul unei părţi a procesului (Immobiliare Saffi v. Italia, 28 iulie 1999, § 63; Şandor v. România, 24 martie 2005, § 23).
31. Conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, în contextul unor litigii având ca subiect ingerinţa în dreptul de a părăsi ţara, măsura de restricţionare a trecerii frontierei de stat a unei persoane debitoare ar putea fi dispusă în cazul în care este necesară protejarea drepturilor altor persoane, şi anume protejarea drepturilor şi intereselor legitime ale creditorilor ce dispun de un titlu executoriu. În speţa Reiner contra Bulgariei (nr. 46343/99 din 23 mai 2006) Curtea Europeană a estimat că „...din principiul proporţionalităţii reiese că restricţia privind dreptul de a părăsi ţara sa din cauza unei datorii neachitate nu poate fi justificată decât în măsura în care urmăreşte un scop, perceperea datoriei, iar faptul că debitorul părăseşte ţara ar putea compromite şansele de a percepe suma în cauză”.
32. Conform constatărilor Curţii Europene, măsura restrictivă trebuie să fie prevăzută expres de lege, să aibă la origine un temei legal şi să fie aplicată doar după expirarea termenului de executare benevolă a titlului executoriu şi după întreprinderea unor eforturi rezonabile pentru a percepe datoria prin alte mijloace, astfel, încât restricţia să fie o ultimă soluţie de natură a influenţa conduita şi responsabilitatea debitorilor pentru executarea titlurilor executorii.
33. Conform Codului de executare, interdicţia de a părăsi ţara este aplicabilă doar după expirarea termenului de executare benevolă şi în cazul *epuizării altor mijloace*, cu respectarea prevederilor exprese ale art. 22 alin. (1) lit. x) şi art. 63 din Codul de executare.
34. Interdicţia de a părăsi ţara ar putea fi aplicată doar în cazul epuizării tuturor măsurilor de asigurare a executării sau în urma constatării caracterului ineficient al acestora, măsura în cauză având un caracter final. Or, interdicţia de a părăsi ţara vine ca o ultimă şi extremă soluţie în vederea executării documentului executoriu. La înaintarea unui

astfel de demers, executorul judecătoresc urmează să facă proba măsurilor luate în faţa instanţei de judecată.

35. De altfel, Colegiul reţine că, executorul judecătoresc a omis să explice care anume acţiuni de executare nu pot fi efectuate în lipsa debitorului şi în ce mod plecarea debitorului peste hotarele ţării(dacă e plecat) va face dificilă sau imposibilă executarea. Or, legea prevede expres că interdicţia de părăsire a ţării se aplică doar atunci când prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu.
36. Colegiul civil reţine că, simpla menţionare a normei de drept, care acordă posibilitate de a limita dreptul debitorului la libera circulaţie, nu poate substitui motivarea acţiunilor executorului judecătoresc şi aduce o neclaritate în privinţa motivelor pentru care se solicită aplicarea acestei interdicţii.
37. Prin urmare, instanţa de fond şi cea de recurs consideră că dispunerea interdicţiei de a părăsi ţara este o măsură ce restricţionează libertăţile debitorului şi aceasta nu este proporţională, reieşind din natura obligaţiei care se impune a fi executată de către debitor.
38. În circumstanţele date, colegiul civil ajunge la concluzia că recursul declarat de executorul judecătoresc Lilia Coroleţcaia urmează a fi respins ca neîntemeiat cu menţinerea încheierii judecătoriei Orhei, sediul central din05 iunie 2024, fără modificări.
39. În conformitate cu art. 427 lit.„a” CPC al RM, colegiul civil

**Decide:**

Respinge cererea de recurs declarată de executorul judecătoresc Lilia Coroleţcaia;

Menţine încheierea judecătoriei Orhei, sediul Central din 05 iunie 2024 în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc Lilia Coroleţcaia privind aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara faţă de Vladimir Platon pe un termen de 6 luni, fără modificări.

Decizia e irevocabilă din momentul emiterii.

**Preşedintele colegiului,**
**Judecător:** **Elena Grumeza**

**Judecătorii:** **Natalia Chircu** **Dumitru Corolevschi**